

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Erfgoed en Kunsten
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijks-overheid.nl

Onze referentie
36967721

Uw brief
09 februari 2023

Uw referentie
170853.01u

Datum 27 maart 2023

Betreft Beantwoording vragen over Beleidsreactie advies "Onvervangbaar & onmisbaar. Naar een dynamisch beschermingsmodel voor de Collectie Nederland"

Hierbij stuur ik u de antwoorden op de vragen van de fractieleden van de VVD en GroenLinks van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over mijn brief van 27 december 2022 inzake de beleidsreactie op het advies "Onvervangbaar & onmisbaar. Naar een dynamisch beschermingsmodel voor de Collectie Nederland". De beantwoording van de vragen over de fiscale ondersteuning van cultuur vindt plaats mede namens de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst.

De leden van de fracties van de VVD en GroenLinks schetsen in de brief dat de maatregel van het kabinet om de aftrek van periodieke giften aan algemeen nut beogende instellingen (ANBI) te begrenzen op € 250.000 per jaar haaks staat op de beleidsreactie ten aanzien van de Collectie Nederland. Dat oordeel deelt het kabinet niet. Het kabinet vindt het belangrijk om de bijdrage van particulieren en private organisaties, in dit geval aan het behoud van cultuurgoederen, te stimuleren en hen te waarderen voor hun inzet. Dat doet het kabinet op verschillende manieren. De door uw Kamer genoemde regeling is daar één van. Een gezond klimaat voor particulier mecenaat bestaat echter uit meer dan fiscale regelingen. Zoals ik in mijn brief verwoord heb, dient er ook aandacht te zijn voor de ondersteuning bij beheer en behoud van collecties en het verbeteren van de digitale toegankelijkheid. Het rapport van Commissie Collectie Nederland biedt inzicht in nieuwe manieren om de particuliere bijdrage aan het behoud van cultuurgoederen te stimuleren.

De beperking van de periodieke giftenaftrek tot € 250.000 maakt onderdeel uit van het (inmiddels tot wet verheven) wetsvoorstel Belastingplan 2023 dat door zowel de Tweede Kamer als uw Kamer is aangenomen. Er is gekozen voor deze maatregel omdat uit de signalen en cijfers in het Interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) Vermogensverdeling blijkt dat er sprake kan zijn van dusdanig hoge bedragen aan periodieke giften dat de giftenaftrek de volledige grondslag voor de inkomstenbelasting (box 1, 2 en 3) tot € 0 reduceert. Met deze maatregel wordt de giftenaftrek gecontinueerd maar wordt de balans in de

giftenaftrek meer rechtgetrokken waar het gaat om zeer hoge giften in combinatie met zeer hoge inkomens. Bij de parlementaire behandeling van het Belastingplan is uitvoerig aandacht besteed aan de invoering van beperking van de giftenaftrek. Het Kabinet zal oog houden voor de effecten die hieruit voortvloeien, zoals ook mijn collega Van Rij met de Kamer heeft afgesproken naar aanleiding van de motie Essers¹. Daarnaast zijn wij in gesprek met de sector waarmee we de vinger aan de pols houden.

Onze referentie
36967721

De leden van de fracties van de VVD en GroenLinks vragen ook of het mogelijk is toegezegd te krijgen dat bestaande regelingen voor particulier mecenaat, waaronder de successieregeling, niet ter discussie komen te staan. Het kabinet hecht waarde aan de successieregeling, die het mogelijk maakt om (gedeeltelijke) kwijtschelding te krijgen op de erfbelasting als voorwerpen van waarde voor Collectie Nederland worden overdragen aan het Rijk². Op dit moment zijn er geen voornemens om deze fiscale regelingen ter discussie te stellen.

Zoals opgemerkt zijn de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst en ik in gesprek met elkaar over het fiscale instrumentarium om het geven aan cultuur te stimuleren. Mijn doel daarbij is om te verkennen welke mogelijkheden er zijn om het geven aan cultuur meer te stimuleren. Ik neem in deze gesprekken ook de aanbevelingen van de Commissie Collectie Nederland en de culturele ANBI in mee.

Ten aanzien van de vraag over het Museaal Aankoopfonds heb ik reeds in mijn beleidsreactie aangegeven niet van plan te zijn dit budget structureel aan te vullen. Het fonds is sinds zijn instelling in 1999 steeds incidenteel van extra middelen voorzien. Ook ik zet mij in om het niveau van het Aankoopfonds te borgen waarvoor ik een bijdrage van €19 miljoen toevoegde. Eind 2022 zat er nog ruim € 41 miljoen in dit Fonds. Daarnaast heb ik ervoor gekozen om in mijn ambtsperiode de Bijdrage Aankopen van het Mondriaanfonds met €8 miljoen aan te vullen. Overigens merk ik op dat de Collectie Nederland niet alleen wordt verrijkt door aankopen, maar ook door schenkingen. Ten slotte zetten dagelijks vele musea in Nederland zich in om samen met bijdragen van particuliere fondsen de Collectie Nederland te verrijken met nieuwe aanwinsten en deze te tonen voor een divers publiek.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gunay Uslu

---

¹ https://www.eerstekamer.nl/motiedossier/36202_t_motie_essers_cda_c_s_over

² Het gaat hier om kwijtschelding ter hoogte van maximaal de waarde van het voorwerp, vermeerderd met 20%. Er kan nooit meer kwijtschelding gegeven worden dan aan erfbelasting en belastingrente betaald moet worden.